

מקרא

- כביש
- טיילת
- שביל משפחות
- מסלול למטיבי לכת
- גדר הפרדה
- כניסה לנחל

לדיווח על פגיעה בטבע: מוקד רשות הטבע והגנים *3639 | מוקד עירוני 106

אתר טבע עירוני נחל זמרי

רקע היסטורי

אזור נחל זמרי ופסגת זאב נמצאים בתחום שבט בנימין המקראי. בין המשפחות של השבט (שחלקם גם הפך במשך הזמן לשמות של יישובים) נזכר גם זמרי: "וְאֶחָז הַחֹלִיד אֶת יְהוֹעֲדָה וְיְהוֹעֲדָה הוֹלִיד אֶת עֲלָמֶת וְאֶת עֲזָמֹת וְאֶת זְמָרִי וְזְמָרִי הוֹלִיד אֶת מוֹצָא" (דברי הימים א, ח לו). עלמת מזוהה באזור היישוב ענתות ממזרח, ועזמות באזור הכפר חיזמא. מכאן שזמרי היה כנראה גם כן באזור ושם הנחל שהשתמר בערבית מחזק הנחה זאת. בסמוך לערוץ הנחל בו נסייר נמצאו שרידים של חווה חקלאית מתקופת המקרא. סביב לנחל בפסגת זאב שרידי אדם שהתיישב כאן בתקופות שונות והיה לו קשר עם ירושלים העיר המרכזית באזור.

טבע עירוני

נחל זמרי מוגדר כ"אתר טבע עירוני", מושג זה, משלב בתוכו את התפיסה ששטחים פתוחים וטבעיים הם חלק בלתי נפרד מן העיר ומתהליכי התכנון שבה, וכי יש לשלב אתרי טבע עירוניים ברקמה העירונית. בשונה משמורות טבע, אתרי טבע עירוניים יותר נגישים חמינים לציבור ומכאן החשיבות הגדולה בשמירה עליהם. התושבים קרובים למשאבי הטבע, הנהנים ממנו ולוקחים חלק פעיל בשמירתו ובפיתוחו באופן המאזן בין צרכי התושבים לצרכי הסביבה.

גיאוגרפיה

נחל זמרי הינו נחל אכזב הממוקם בשכונת פסגת זאב, ממזרח לרחוב גל. ערוץ הנחל מתחיל את דרכו לגבעת שאול (גבעה נישאה ממערב לשכונה המכונה גם "תל אל-פול") כיוון הנחל ממערב למזרח בין שכונות פסגת זאב מרכז ומזרח. הנחל ממשיך בכמה פיתולים מדרום לכפר חיזמה. משם יורד כאחד מהיובלים העליונים של נחל פרת, הוא ואדי קלט. רוב ימות השנה הנחל יבש. במספר ימים בודדים בחורף מתרחשת בו זרימה, בעיקר בימי שלג או בימי גשם כבד. אז הוא תורם את תרומתו לזרימה בנחל פרת שבסופו של דבר מתנקז לאזור יריחו, לירדן ולים המלח.

עולם הטבע בנחל

הנחל מאופיין בצמחיית בתה, צמחיית קירות וסלעים, שטחים עשבוניים, תפזורת של עצי חורש פגועים מרעייה וריכוזי גיאופיטים (צמחים בעלי בצל). במרכז הערוץ בית גידול עשבוני שבו גם סימנים לעיבוד חקלאי שהיה בעבר. האתר עשיר בבעלי חיים מיוחדים לעיר ירושלים, ביניהם: צבאים, דורבנים, נמיות, קיפודים, שפן סלעים, שועלים, גיריות, ומגוון רחב של ציפורים. בחורף ניתן להבחין בפריחה עשירה בשלל צבעים של כלניות, רקפות, צבעונים ועוד. אוכלוסיית הצבאים בנחל זמרי היא מהגדולות בהרי ירושלים.

מידע על אירועים: מינהל קהילתי פסגת זאב – 02-5848900

ליצירת קשר והשתתפות בפעילות בנחל: נתנאל הוכנר, רכז טבע, מורשת וקיימות tevapz@gmail.com

כתיבה ועריכה: מורן בביאן, יוסי שפנייר ונתנאל הוכנר

חפשו אותנו: "נחל זמרי" | ירושלים, תשפ"א (2021)

אתר טבע עירוני

נחל זמרי

				מ"מ 1 ס"מ 2 3 4 5 6 7 8
גירית מצויה	אורך 4.4 רוחב 4.3	צבי ישראלי	אורך 3.2 רוחב 3.2	
				
דורבן הודי	אורך 4 רוחב 4.4	שפן סלעים	אורך 5.3 רוחב 3.2	
				
		שועל מצוי	אורך 4.2 רוחב 3.1	

